

Resultat på nationella prov i årskurs 3, 6 och 9, läsåret 2016/17

I den här promemorian beskrivs Skolverkets statistik om resultaten från de nationella proven i grundskolan.¹ Inledningsvis ges en kort sammanfattning av resultaten. Därefter ges en beskrivning av de nationella proven, vilka elever och skolenheter som ligger till grund för resultatredovisningen och hur statistiken kan användas. Vidare presenteras resultaten för proven ämnesvis för respektive årskurs. I slutet av promemorian ges en beskrivning av hur resultaten varierar mellan olika elevgrupper.

Sammanfattning

Årskurs 3

- I svenska har mellan 91 och 98 procent av eleverna som deltagit, och som följer kursplanen i svenska, uppnått kravnivån i de olika delproven. Motsvarande andelar för elever som följer kursplanen i svenska som andraspråk är mellan 75 och 92 procent.
- I matematik har mellan 80 och 97 procent av eleverna som deltagit uppnått kravnivån i de olika delproven.

Årskurs 6

- I svenska har 94 procent av eleverna som deltagit, och som följer kursplanen i svenska, uppnått kraven för provet. Motsvarande andel för eleverna som följer kursplanen i svenska som andraspråk är 67 procent.
- I engelska har 94 procent av eleverna som deltagit uppnått kraven för provet.
- I matematik har 88 procent av eleverna som deltagit uppnått kraven för provet.

Årskurs 9

- I svenska har 94 procent av eleverna som deltagit, och som följer kursplanen i svenska, uppnått kraven för provet. Motsvarande andel bland eleverna som följer kursplanen i svenska som andraspråk är 64 procent.
- I engelska har 96 procent av eleverna som deltagit uppnått kraven för provet.
- I matematik har 82 procent av eleverna som deltagit uppnått kraven för provet.
- I biologi har 90 procent av eleverna som deltagit uppnått kraven för provet, i fysik 93 procent och i kemi 92 procent.

¹ Uppgifterna i denna PM samlas in enligt Skolverkets föreskrifter (SKOLF5 2011:142) om uppgiftsinsamling från huvudmännen inom skolväsendet m.m., senaste ändring 2017:78.

- I geografi har 93 procent av eleverna som deltagit uppnått kraven för provet, i historia 87 procent, i religionskunskap 92 procent och i samhällskunskap 94 procent.

Om de nationella proven

De nationella proven är en del av lärarens bedömningsunderlag och ger inte på egen hand läraren en fullständig bild av elevens kunskaper i ämnet då inte alla delar av kursplanen prövas i de nationella proven. Proven konstrueras på uppdrag av Skolverket vid flera av landets universitet och högskolor. Den huvudsakliga utgångspunkten vid konstruktionen av nationella prov är läroplan och kursplan med kunskapskrav. Provens syfte är dels att stödja läraren vid bedömning och vid betygssättning i de årskurser där betyg ges, dels att ge underlag för en analys av i vilken utsträckning kunskapskraven uppfylls på skolnivå, på huvudmannanivå och på nationell nivå.

Nationella prov i årskurs 3

Nationella prov i årskurs 3 har funnits sedan läsåret 2008/09. Eleverna genomför prov i ämnena svenska/svenska som andraspråk och i matematik.

I årskurs 3 beskriver kunskapskraven i kursplanerna den lägsta godtagbara kunskapsnivån för en elev. Proven består av flera kortare delprov där resultaten bedöms utifrån om eleverna uppnått eller inte uppnått kravnivån på delprovet. Proven är inte konstruerade för en sammanvägning, alltså att eleven ska ha klarat ett visst antal delprov eller poäng för att anses ha klarat provet. Resultaten på delproven redovisas därför separat.

Nationella prov i årskurs 6 och 9

Nationella prov i årskurs 6 har funnits sedan läsåret 2011/12 och i årskurs 9 sedan läsåret 1997/98. De nationella proven i årskurs 6 och 9 liknar varandra till stor del. I båda årskurserna genomför eleverna prov i ämnena svenska/svenska som andraspråk, engelska, matematik. I årskurs 9 genomförs även prov i naturorienterande- och samhällsorienterande ämnen.

De nationella proven består av två till fem delprov som är mer omfattande. Eleverna erhåller ett provbetyg i respektive ämne och i svenska/svenska som andraspråk och engelska även delprovsbetyg. Delprovsbetygen ges utifrån de förmågor som respektive delprov prövar. I matematik, naturorienterande- och samhällsorienterande ämnena prövas de olika förmågorna i flera delprov och därmed ges inga delprovsbetyg, utan enbart provbetyg. För att få ett provbetyg i de olika ämnena måste eleven ha deltagit i alla delprov i ämnet.

Både delprovsbetyg och provbetyg sätts utifrån betygsskalan A–F, men provbetygen ska inte förväxlas med det betyg som sätts i slutet av varje termin från och med årskurs 6. Som tidigare nämnts ger inte provresultaten en fullständig bild av elevens kunskaper i ett ämne. I de nationella proven står provbetyg A–E för att

eleven uppnått kraven på provet och F står för att eleven inte nått upp till kraven på provet.

Underlag för resultatredovisningen

Uppgifterna om provresultaten har samlats in från alla huvudmän och skolenheter som har elever i årskurs 3, 6 eller 9 läsåret 2016/17. Detta inkluderar sameskolan och svenska skolor utomlands. Elever i internationella skolor ingår inte då de följer internationell, eller annat lands, läroplan.²

Tabell 1 visar antal elever, skolenheter och huvudmän samt elevsammansättning i de olika årskurserna. Som tabellen visar finns det skillnader mellan årskurserna, vilket är bra att beakta då resultaten analyseras.

Tabell 1. Elever och skolenheter vårterminen 2017.

	Årskurs 3	Årskurs 6	Årskurs 9
Antal elever	116 123	111 083	106 558
Antal skolenheter	3 586	3 129	1 660
Antal huvudmän ³	777	753	631
Andel (%) elever i fristående skolor	10,5	17,4	18,2
Andel (%) elever med eftergymnasialt utbildade föräldrar	58,8	57,0	51,5
Andel (%) nyinvandrade och elever med okänd bakgrund ⁴	6,2	5,5	9,2

Alla elever har inte deltagit i proven och deltagandet varierar något mellan proven. Deltagandet är obligatoriskt för eleverna, men rektor har rätt att undanta en elev från att delta i ett eller flera delprov eller hela provet om det finns särskilda skäl. Redovisningen av provresultaten baseras endast på de elever som deltagit.

Otillåten spridning av delprov

Under vårterminen fanns indikationer på att vissa av de nationella delproven i årskurs 9 hade varit åtkomliga på förhand. Skolverket rekommenderade då att skolan skulle använda ersättningsprov om man fick kännedom om att provet eller delar av provet blivit känt bland eleverna på skolan. Det sker ingen insamling av resultaten om skolan använt ersättningsprov. Istället gavs instruktionen vid insamling av resultaten att ange att ”eleven ej deltagit”, vilket syftar på att ordinarie prov inte använts. Skolverket beslutade efter kännedom om otillåten spridning att strama åt reglerna och rutiner för skolors genomförande. Dessa skickades ut till skolor och publicerades på Skolverkets webbplats. Samtidigt informerade

² Avser internationella skolor med tillstånd från Skolinspektionen.

³ Antal huvudmän har identifierats genom företagets, föreningens eller kommunens organisationsnummer.

⁴ De elever som i statistiken benämns nyinvandrade är elever som blivit folkbokförda i Sverige under de senaste fyra åren. Elever med okänd bakgrund avser elever som saknar uppgift om personnummer. Att uppgift om personnummer saknas kan bero på att eleven inte blivit folkbokförd i Sverige, men det kan även finnas andra orsaker till detta.

Skolverket om att Skolinspektionen kontaktas om Skolverket får kännedom om bristfällig hantering av de nationella proven på en viss skola.

I underlaget till statistiken är andelen elever som har rapporterats som att ”eleven ej deltagit”, märkbar för resultaten i svenska delprov C respektive för resultaten i ett av delproven i biologi. Det innebär att ett provbetyg inte har kunnat beräknas och rapporteras in för elever på berörda skolenheter.

Användning av statistiken

På skolenhetsnivå kan resultaten ge indikationer på vilka delar i undervisningen som fortsättningsvis bör förstärkas. Huvudmannen kan till exempel i sin verksamhetsuppföljning använda resultaten för att vidare analysera eventuella skillnader mellan de skolenheter de ansvarar för.

Det går inte helt att jämföra resultaten över tid då det skiljer sig åt mellan åren vilka kunskapsområden i kursplanen som proven prövar. Som tidigare nämnts ger inte heller provresultaten en heltäckande bild av elevernas kunskaper i ett ämne då alla delar av kursplanen inte kan prövas, eftersom proven då skulle bli för omfattande.

Skolverket återanvänder delar av proven under flera års tid och proven omfattas under denna tid av sekretess. I statistiken presenteras provresultaten därför på en övergripande nivå. En mer specifik redovisning på uppgiftsnivå förhindras av sekretessen för provet. I provresultaten i matematik och i natur- och samhällsorienterande ämnen framgår det inte vilka delar av kursplanerna som eleverna klarar bättre eller sämre eftersom de olika förmågorna prövas i flera delprov. Redovisningen av provresultaten i engelska, svenska och svenska som andraspråk är uppdelad på olika delprov och kan därmed ge indikationer på elevernas förmågor. Metoderna för sammanvägning till provbetyg skiljer sig mellan ämnen. Jämförelser i resultaten mellan olika ämnen bör undvikas eftersom kursplanerna som proven utgår från skiljer sig åt mellan ämnena.

Resultat på proven i svenska och svenska som andraspråk

Eleverna som följer kursplanen i svenska respektive svenska som andraspråk gör samma prov, men bedömningen sker utifrån kursplanen i respektive ämne. I samband med att resultaten från proven samlas in får skolorna uppge vilken kursplan i svenska som respektive elev följer. I de fall den uppgiften inte rapporterats in kan resultaten på provet inte redovisas. Hur många elevers resultat som inte kan tas med i redovisningen på grund av att uppgift om kursplan saknas redovisas för respektive årskurs.

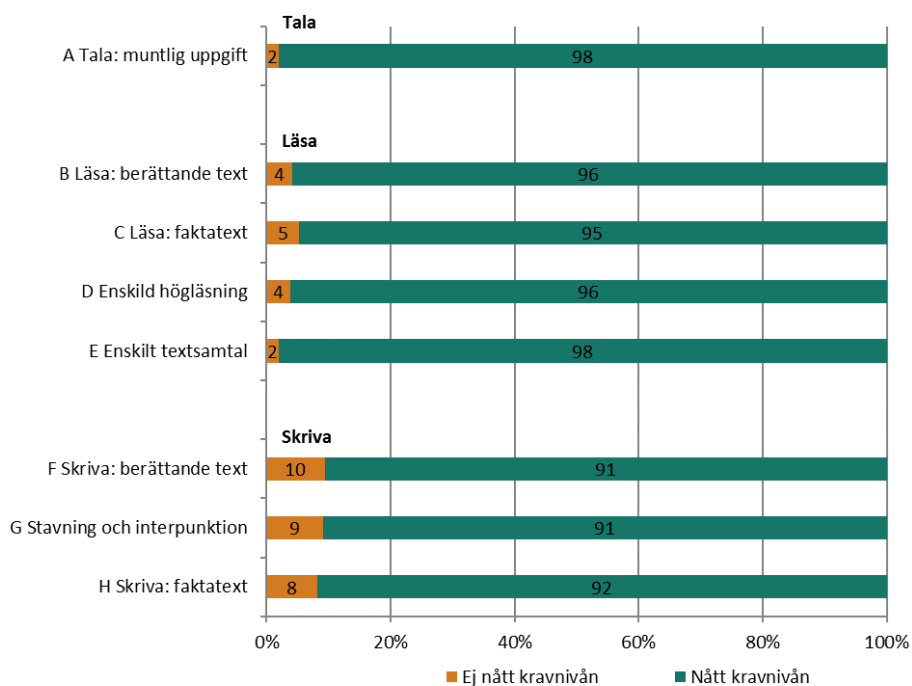
Årskurs 3

Av eleverna i årskurs 3 följer 14 procent, motsvarande ungefär 15 700 elever, kursplanen i svenska som andraspråk enligt vad skolorna angivit i samband med rapporteringen av de nationella proven. För 123 elever saknas uppgift om de följt kursplanen för svenska eller svenska som andraspråk.

Provet i svenska/svenska som andraspråk består av åtta delprov som prövar förmågorna att tala/samtala, läsa och skriva. Samma förmåga kan prövas i flera delprov för att säkerställa att eleven får flera tillfällen att visa sin förmåga. Bland eleverna som följer kursplanen i svenska har 97 procent deltagit i alla åtta delprov medan motsvarande andel bland elever som följer kursplanen i svenska som andraspråk är 85 procent.

Diagram 1 visar resultaten på respektive delprov för elever som följer kursplanen i svenska.

Diagram 1. Andel (%) elever i årskurs 3 som uppnått kravnivån på de olika delproven i svenska, av de elever som deltagit i respektive delprov läsåret 2016/17.

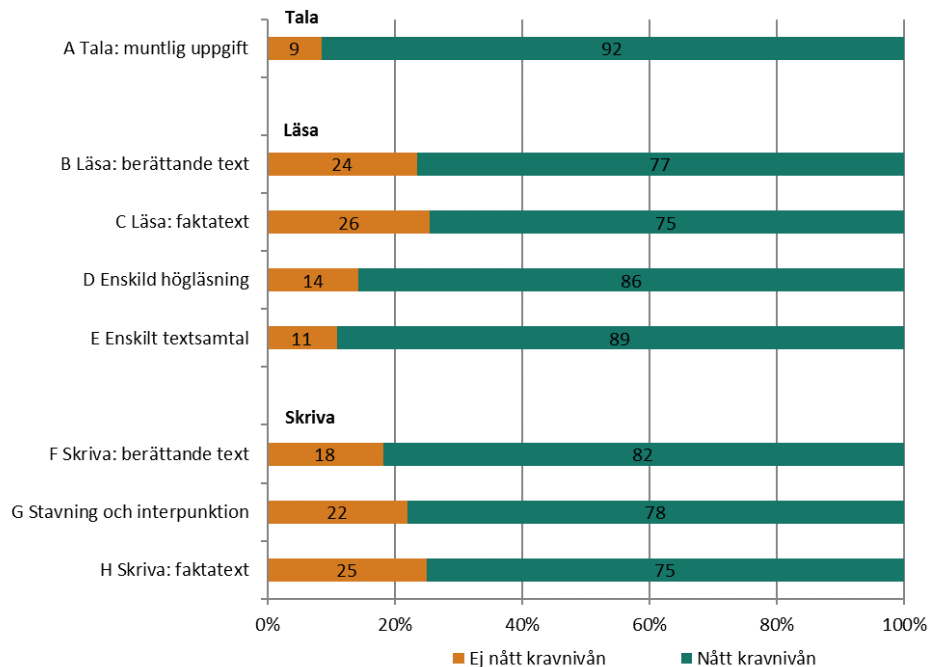

Andelen som uppnått kravnivån i de olika delproven varierar mellan 91 och 98 procent. En hög andel av eleverna har uppnått kravnivån i delprovet som prövar muntlig förmåga respektive i delprovet för enskilda textsamtal. En något lägre andel har uppnått kravnivån i delprovet som prövar förmågan att läsa berättande text och i delprovet som prövar enskild högläsning. Lägst andel har uppnått kravnivån i delprovet som prövar förmågan att skriva berättande text.

Flickorna har i högre grad uppnått kravnivån i de olika delproven än pojkarna. Skillnaden är som störst i delprovet som prövar stavning och interpunktion där 95 procent av flickorna och 87 procent av pojkarna uppnått kravnivån.

Diagram 2 visar resultaten på respektive delprov för elever som följer kursplanen i svenska som andraspråk.

Diagram 2. Andel (%) elever i årskurs 3 som uppnått kravnivån för de olika delproven i svenska som andraspråk, av de elever som deltagit i respektive delprov läsåret 2016/17.

Av de elever som följer kursplanen i svenska som andraspråk har mellan 75 och 92 procent uppnått kravnivån för de olika delproven. Liksom eleverna som följer kursplanen i svenska har högst andel elever uppnått kravnivån i delprovet som prövar muntlig förmåga. En något lägre andel har uppnått kravnivån i delprovet för enskilt textsamtal respektive i delprovet för enskild högläsning. Lägst andel elever har uppnått kravnivån i delproven som prövar förmågorna att läsa och skriva faktatexter.

Flickorna som följer kursplanen i svenska som andraspråk har i högre grad uppnått kravnivån i de olika delproven än pojkarna. Liksom för flickorna och pojkarna som följer kursplanen i svenska är skillnaden som störst i delprovet som prövar stavning och interpunktion. Här har 84 procent av flickorna och 72 procent av pojkarna uppnått kravnivån för delprovet.

Årskurs 6

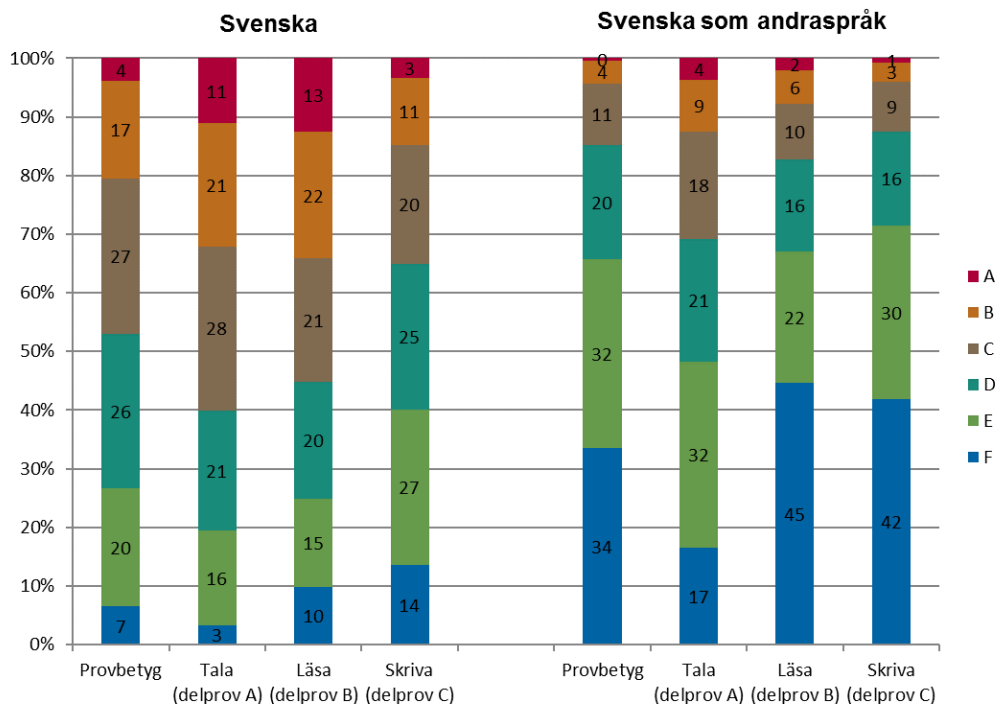
Drygt 12 procent av eleverna i årskurs 6, motsvarande ungefär 13 800 elever, följer kursplanen i svenska som andraspråk enligt vad skolorna angivit i samband med rapporteringen av de nationella proven. För 117 elever saknas uppgift om de följt kursplanen för svenska eller svenska som andraspråk.

I årskurs 6 består det nationella provet i svenska och svenska som andraspråk av tre delprov: delprov A som prövar muntlig förmåga, delprov B som prövar läsförmåga och delprov C som prövar skriftlig förmåga. För att eleven ska få ett provbetyg behöver alla delprov vara genomförda. Bland eleverna som följer

kursplanen i svenska har 96 procent deltagit på alla delprov. Motsvarande bland elever som följer kursplanen i svenska som andraspråk är 80 procent.

Närmare 94 procent av eleverna som följer kursplanen i svenska har uppnått kraven på provet och erhållit som lägst E i provbetyg. Bland eleverna som följer kursplanen i svenska som andraspråk är motsvarande andel 67 procent. Både bland eleverna som följer kursplanen i svenska respektive kursplanen i svenska som andraspråk har högst andel uppnått A–E i delprov A som prövar den muntliga förmågan. För eleverna som följer kursplanen i svenska har lägst andel uppnått A–E i delprov C som prövar den skriftliga förmågan. För elever som följer kursplanen i svenska som andraspråk har lägst andel uppnått A–E i delprov B som prövar läsförmåga. Diagram 3 visar resultaten för eleverna som följer kursplanen i svenska respektive svenska som andraspråk.

Diagram 3. Andel (%) elever i årskurs 6 med respektive provbetyg och delprovsbetyg i svenska/svenska som andraspråk, läsåret 2016/17.

Flickorna har uppnått godkända provbetyg (A–E) i högre grad än pojkarna. Störst skillnad mellan flickornas och pojkarnas resultat är det i delprov C som prövar elevernas skriftliga förmåga. Bland eleverna som följer kursplanen i svenska är det 93 procent av flickorna och 80 procent av pojkarna som klarat kraven för ett godkänt delprovsbetyg i delprov C. Bland elever som följer kursplanen i svenska som andraspråk är skillnaden något större, 66 procent med godkända delprovsbetyg i delprov C bland flickorna och 51 procent bland pojkarna.

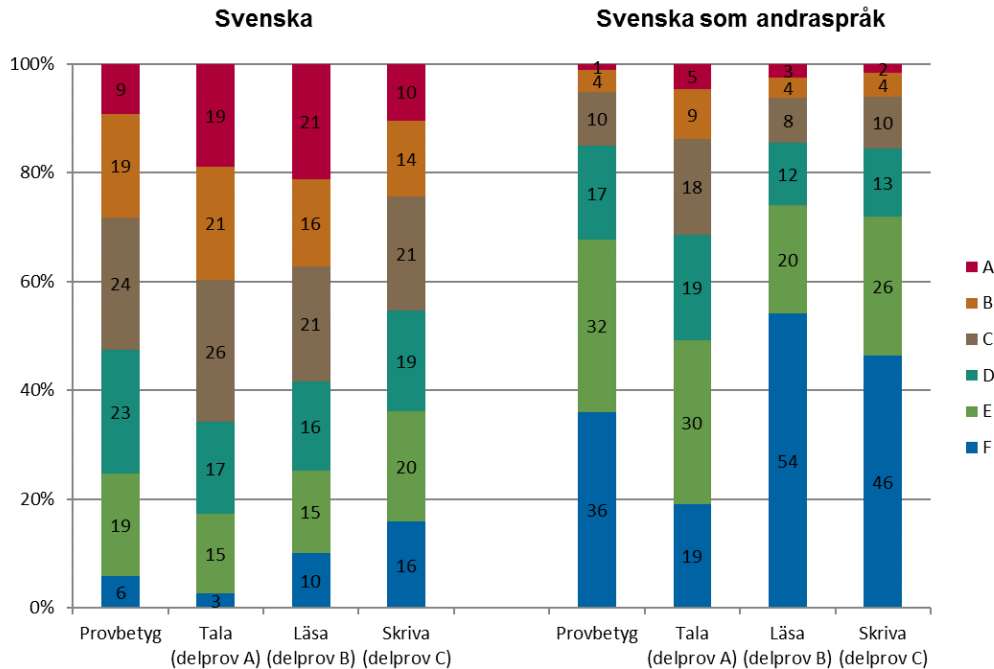
Årskurs 9

Närmare 16 procent av eleverna i årskurs 9, motsvarande närmare 16 800 elever, följer kursplanen i svenska som andraspråk enligt vad skolorna angivit i samband med rapporteringen av de nationella proven. För 111 elever saknas uppgift om de följt kursplanen för svenska eller svenska som andraspråk.

Liksom i årskurs 6 består det nationella provet i svenska och svenska som andraspråk i årskurs 9 av tre delprov: delprov A som prövar muntlig förmåga, delprov B som prövar läsförmåga och delprov C som prövar skriftlig förmåga. För att eleven ska få ett provbetyg behöver alla delprov vara genomförda. Bland eleverna som följer kursplanen i svenska har 76 procent deltagit i alla delprov. Motsvarande andel bland eleverna som följer kursplanen i svenska som andraspråk är 57 procent. I underlaget till statistiken är andelen elever som ”ej deltagit” märkbar för resultaten i delprov C.

Bland eleverna som följer kursplanen i svenska har 94 procent uppnått kraven på provet och erhållit som lägst E i provbetyg. Bland eleverna som följer kursplanen i svenska som andraspråk är motsvarande andel 64 procent. Andel elever som uppnått A–E är högst i det delprov som prövar elevernas muntliga förmåga, delprov A. För elever som följer kursplanen i svenska har lägst andel elever uppnått kraven i delprov C, som prövar den skriftliga förmågan. I svenska som andraspråk är andelen elever som uppnått A–E lägst i delprov B som prövar elevernas läsförmåga. Hälften av eleverna har inte uppnått godkända delprovsbetyg i delprov B.

Diagram 4. Andel (%) elever i årskurs 9 med respektive delprovsbetyg och provbetyg i svenska och svenska som andraspråk läsåret 2016/17.

Flickorna har i högre grad än pojkarna uppnått godkända delprovsbetyg (A–E) i de olika delproven. Bland eleverna som följer kursplanen i svenska är skillnaden mellan flickor och pojkar som störst i delprov C som prövar skriftlig förmåga, där 91 procent av flickorna och 77 procent av pojkarna uppnått kraven för A–E i delprovet. Även bland eleverna som följer kursplanen i svenska som andraspråk är skillnaden mellan flickor och pojkar som störst i delprov C, där 64 procent av flickorna och 46 procent av pojkarna uppnått kraven för godkänt delprovsbetyg. Minst är skillnaden i delprovet som prövar den muntliga förmågan.

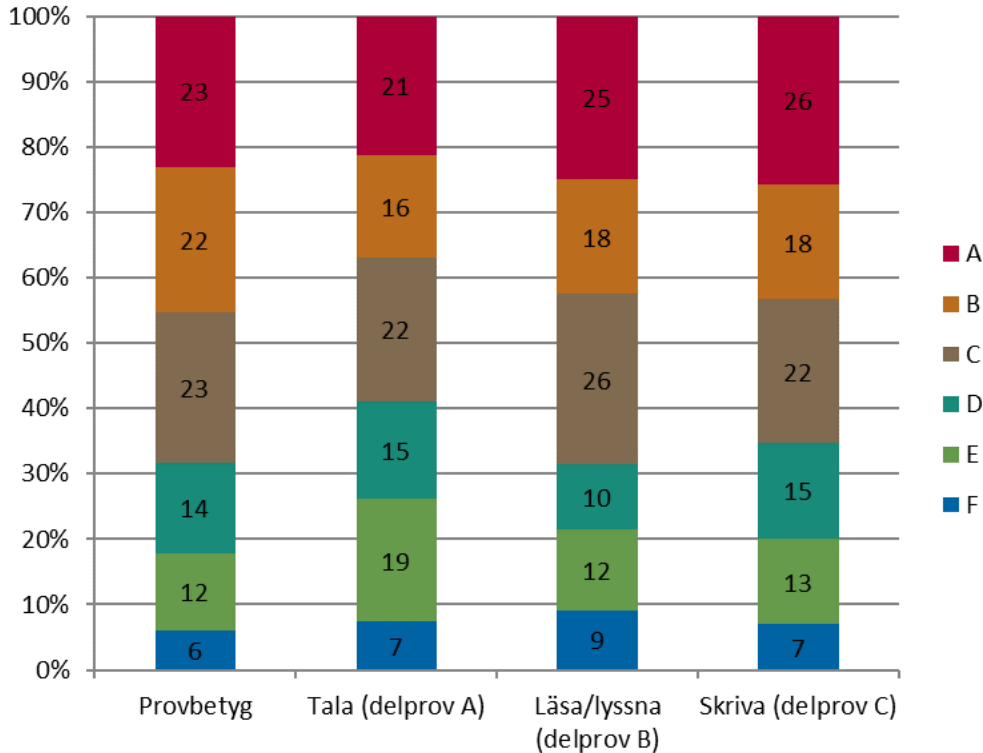
Resultat på proven i engelska

Årskurs 6

I årskurs 6 består de nationella provet i engelska av tre delprov: delprov A som prövar muntlig förmåga, delprov B som prövar receptiv förmåga (det vill säga att läsa och lyssna) och delprov C som prövar skriftlig förmåga. För att eleven ska få ett provbetyg behöver alla delprov vara genomförda. Av eleverna i årskurs 6 har 94 procent deltagit på alla delprov i engelska.

Närmare 94 procent av eleverna har uppnått kraven för provet i engelska och erhållit som lägst E i provbetyg. Lägst andel elever som uppnått A–E är det i delprov B som prövar den receptiva förmågan. Resultaten för provbetyget och de olika delproven visas i diagram 5.

Diagram 5. Andel (%) elever i årskurs 6 med respektive provbetyg och delprovsbetyg i engelska läsåret 2016/17.

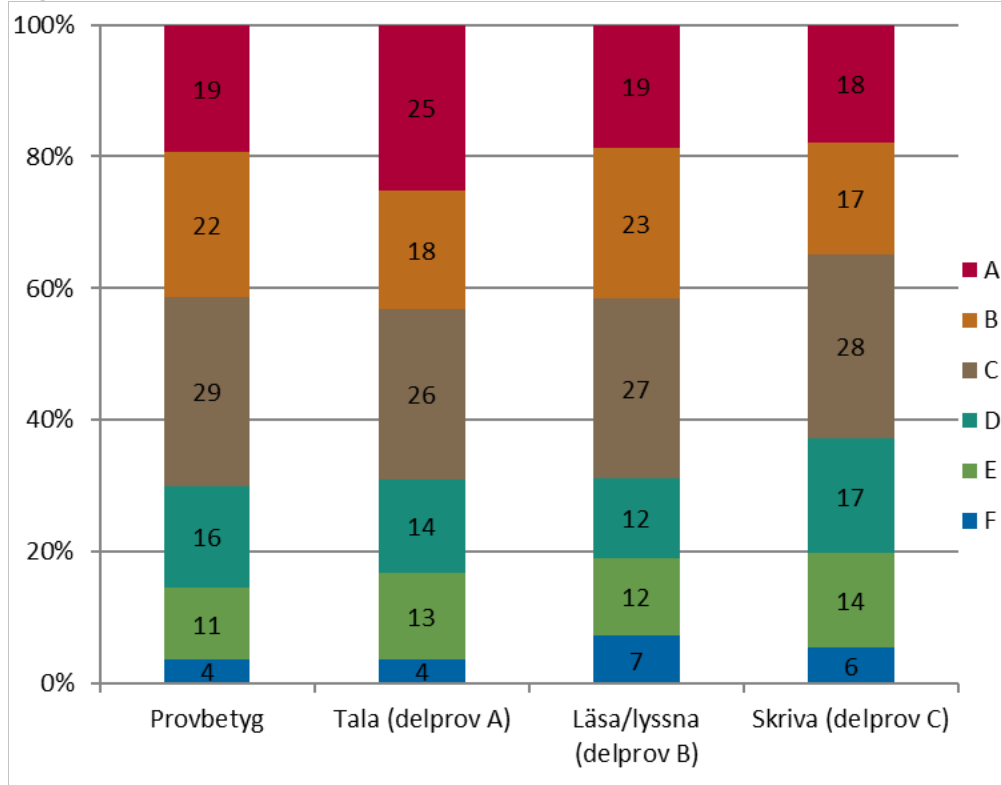

Det är inte några större skillnader mellan flickornas och pojkarnas resultat i de olika delproven i engelska. I delprov A och B, har pojkarna uppnått godkända provresultat (A–E) i något högre grad än flickorna. I delprov C har flickorna uppnått godkända provresultat i högre grad än pojkarna.

Årskurs 9

Liksom i årskurs 6 består det nationella provet i engelska i årskurs 9 av tre delprov: delprov A som prövar muntlig förmåga, delprov B som prövar receptiv förmåga (det vill säga att läsa och lyssna) och delprov C som prövar skriftlig förmåga. För att eleven ska få ett provbetyg behöver alla delprov vara genomförda. Av eleverna i årskurs 9 har 88 procent deltagit på alla delprov i engelska.

Drygt 96 procent av eleverna i årskurs 9 har uppnått kraven för provet i engelska och erhållit som lägst E i provbetyg. Högst andel som uppnått kraven är det i delprovet som prövar elevernas muntliga förmåga, delprov A. Lägst andel som uppnått kraven är det i delprovet som prövar receptiv förmåga. Diagram 6 visar resultaten för respektive delprov.

Diagram 6. Andel (%) elever i årskurs 9 med respektive delprovsbetyg och provbetyg i engelska läsåret 2016/17.

Flickorna har i något högre grad än pojkarna uppnått kraven för delproven. Skillnaden är som störst i delprov C, där 96 procent av flickorna och 93 procent av pojkarna uppnått kraven för lägst E i delprovsbetyg.

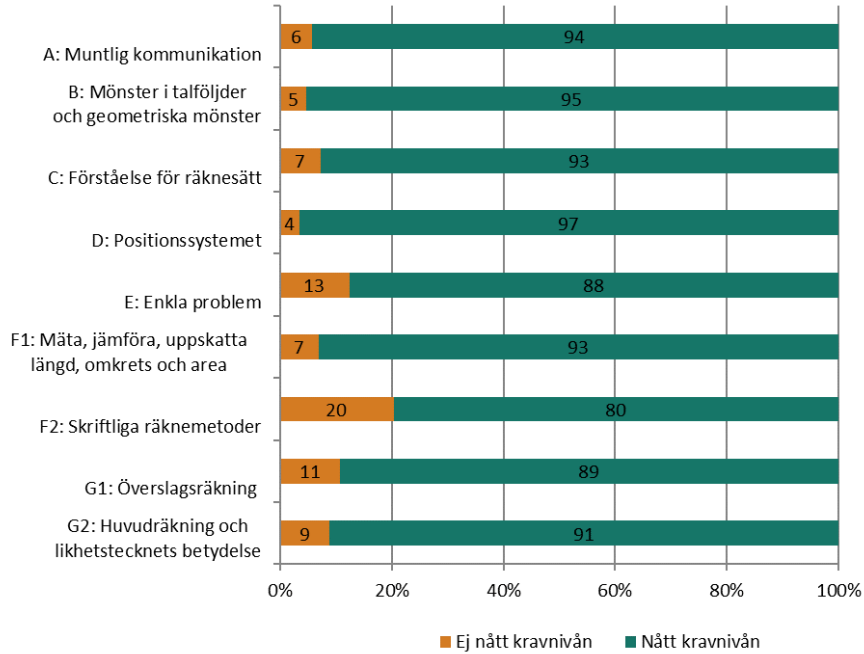
Resultat på proven i matematik

Årskurs 3

I årskurs 3 består det nationella provet i matematik av sju delprov. Läsåret 2015/16 delades delprov F och G upp i redovisningen i F1 och F2 respektive G1 och G2. Detta gjordes i syfte att ytterligare tydliggöra inom vilka områden eleverna uppnått kravnivån eller inte. Drygt 96 procent av eleverna i årskurs 3 har deltagit i alla delprov i matematik.

Av de elever som deltagit i de olika delproven varierar andelen som uppnått kravnivån mellan 80 och 97 procent. Andelen som uppnått kravnivån är högst i det delprov som prövar positionssystemet. Lägst andel elever som uppnått kravnivån är det i delprovet som prövar skriftliga räknemetoder. Diagram 7 visar resultaten för respektive delprov.

Diagram 7. Andel (%) elever i årskurs 3 som uppnått kravnivån för de olika delproven i matematik, av de elever som deltagit i respektive delprov läsåret 2016/17.

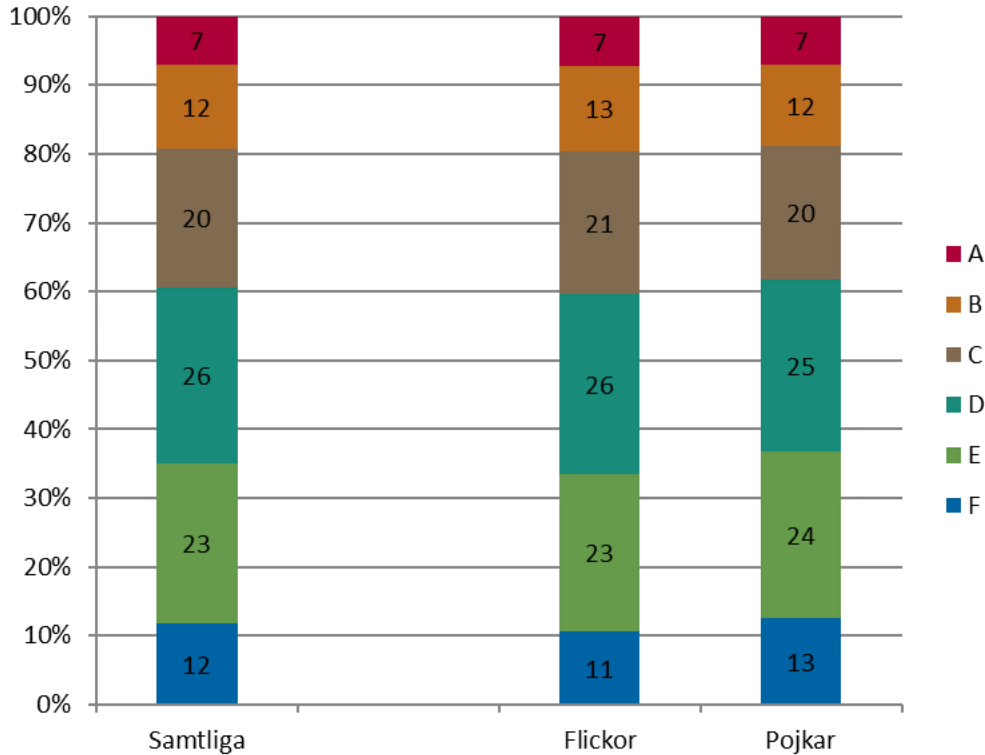

Pojkarna har i högre grad uppnått kravnivån än flickorna i tre delprov (D, G1 och G2). Störst skillnad är det i delprov G1 som handlar om överslagsräkning. Här har 91 procent av pojkarna och 87 procent av flickorna uppnått kravnivån. I delprov E har lika stor andel flickor och pojkar uppnått kravnivån. I de övriga delproven har flickorna i något högre grad än pojkarna uppnått kravnivån.

Årskurs 6

I årskurs 6 består det nationella provet i matematik av fem delprov som tillsammans prövar de förmågor som anges i kursplanen. De matematiska förmågorna prövas i samtliga delprov och därmed ges inga delprovsbetyg i ämnet. För att eleven ska få ett provbetyg behöver alla delprov vara genomförda. Av eleverna i årskurs 6 har 94 procent deltagit i alla delprov.

Drygt 88 procent av eleverna har uppnått kraven för provet i matematik och erhållit som lägst E i provbetyg. Diagram 8 visar fördelningen av provbetyg för alla som deltagit och för flickor respektive pojkar i årskurs 6.

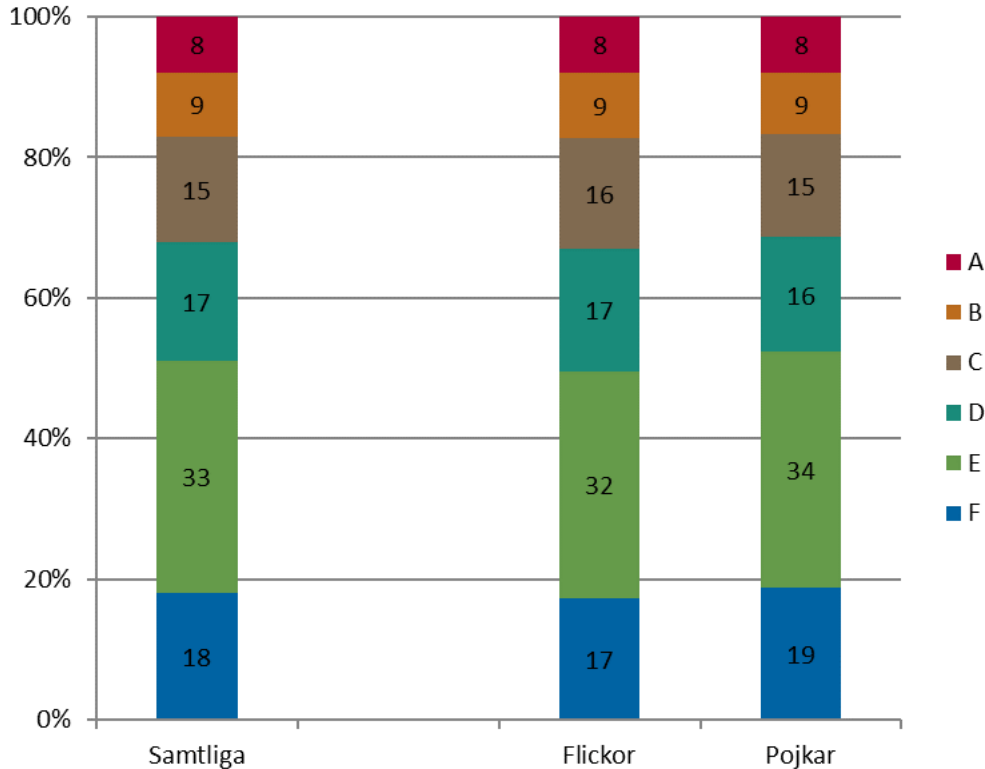
Diagram 8. Andel (%) flickor och pojkar i årskurs 6 med respektive provbetyg i matematik läsåret 2016/17.

Provresultaten skiljer sig inte så mycket mellan flickorna och pojkarna. Flickorna har i något högre grad uppnått godkända provbetyg (A–E) än pojkarna.

Årskurs 9

I årskurs 9 består det nationella provet i matematik av fyra delprov som tillsammans prövar de förmågor som anges i kursplanen. De matematiska förmågorna prövas i samtliga delprov och därmed ges inga delprovsbetyg i ämnet. För att eleven ska erhålla ett provbetyg krävs att alla fyra delprov är genomförda. Närmare 88 procent av eleverna har deltagit i alla delprov i matematik.

Av de elever som deltagit har 82 procent av eleverna uppnått kraven för provet i matematik och som lägst erhållit E i provbetyg. Diagram 9 visar fördelningen av provbetyg för alla som deltagit och för flickor respektive pojkar i årskurs 9.

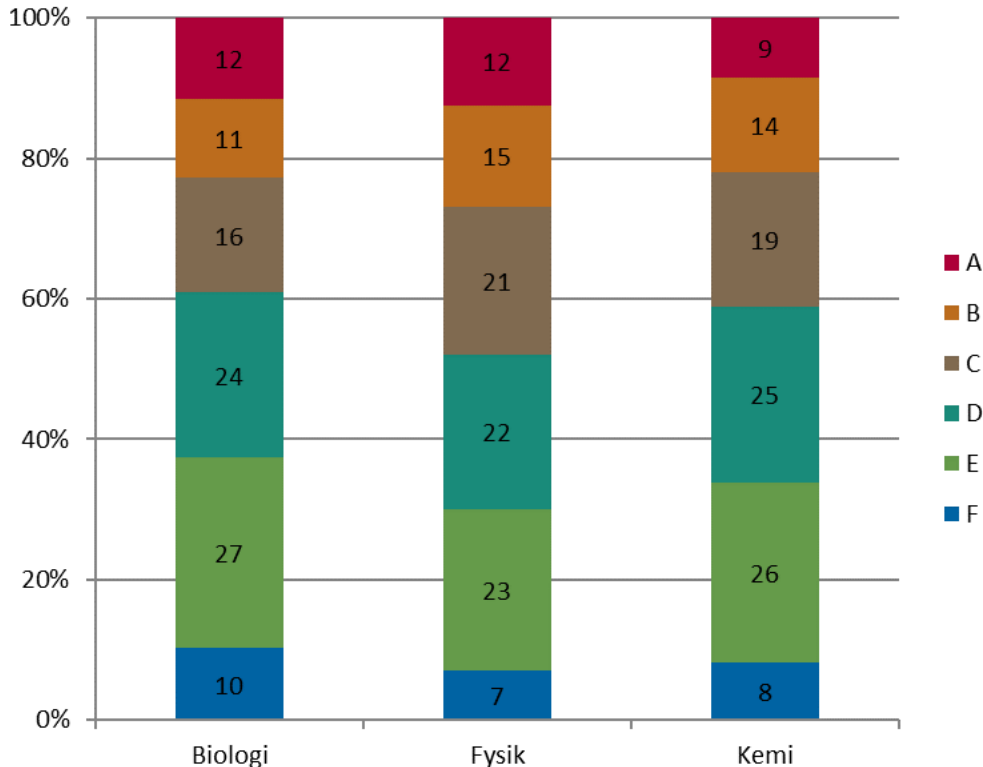
Diagram 9. Andel (%) flickor och pojkar i årskurs 9 med respektive provbetyg i matematik läsåret 2016/17.

Liksom i årskurs 6 visar resultaten ingen större skillnad mellan flickornas och pojkarnas provbetyg i matematik. Flickorna har i något högre grad uppnått godkända provbetyg (A–E) än pojkarna.

Resultat på proven i naturorienterande ämnen i årskurs 9

Varje skolenhet ska genomföra nationella prov i ett av ämnena biologi, fysik eller kemi. Det betyder att ungefär en tredjedel av alla elever blir tilldelade provet i biologi och ungefär lika många i fysik respektive kemi. Proven i de naturorienterande ämnena består av fyra delprov inom respektive ämne. I de olika delproven bedöms olika förmågor och elevernas prestationer på delproven räknas samman till ett provbetyg. För att eleven ska få ett provbetyg behöver alla delprov vara genomförda. Omkring 86 procent av eleverna har deltagit i alla delprov i kemi respektive i fysik. I underlaget till statistiken är andelen elever som ”ej deltagit” märkbar för resultaten i biologi – närmare 84 procent av eleverna har deltagit i alla delproven.

I biologi har 90 procent av eleverna uppnått kraven och erhållit minst E i provbetyg. I fysik har 93 procent uppnått godkända provbetyg och i kemi 92 procent. Diagram 10 visar resultaten för respektive prov. Jämförelser i resultaten mellan olika ämnen bör undvikas eftersom kursplanerna som proven utgår ifrån skiljer sig åt mellan ämnena.

Diagram 10. Andel (%) elever i årskurs 9 med respektive provbetyg i biologi, fysik eller kemi läsåret 2016/17.

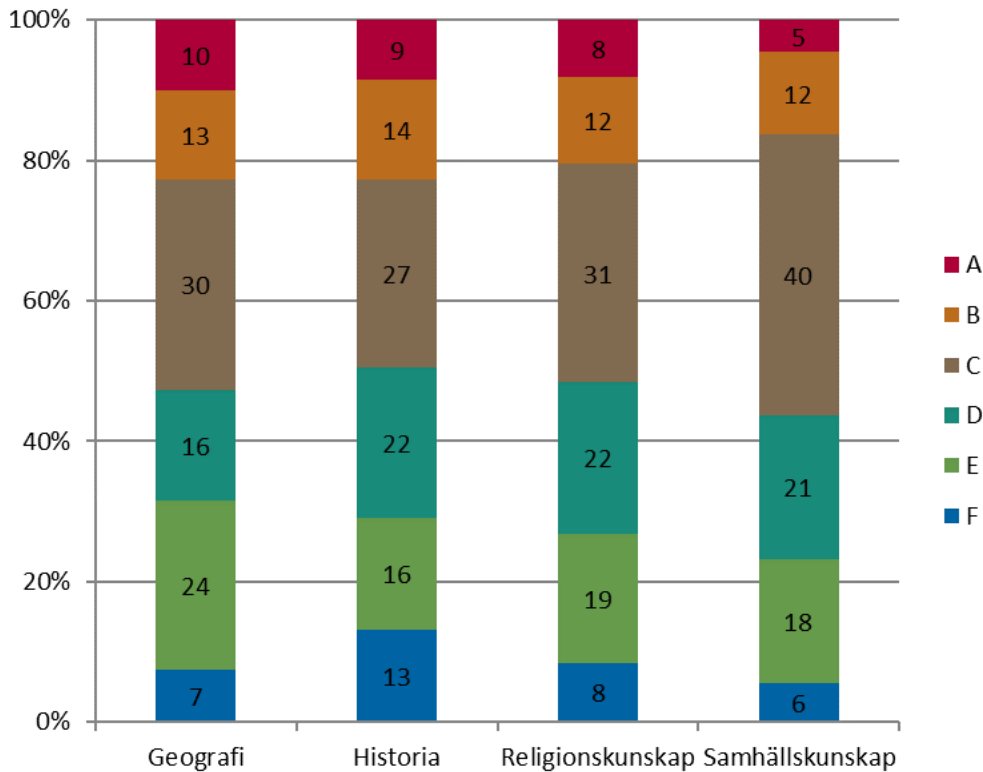
Det är en något högre andel flickor än pojkar som uppnått kraven för lägst E i provbetyg i alla tre proven. I biologi har 92 procent av flickorna och 88 procent av pojkarna uppnått godkänt provbetyg (A–E), i fysik 94 procent av flickorna och 92 procent av pojkarna och i kemi 94 procent av flickorna och 90 procent av pojkarna.

Resultat på proven i samhällsorienterande ämnen i årskurs 9

Varje skolenhet ska genomföra nationella prov i ett av ämnena geografi, historia, religionskunskap eller samhällskunskap. Det betyder att ungefär en fjärdedel av alla elever blir tilldelade provet i geografi och ungefär lika många i historia, religionskunskap respektive samhällskunskap. Proven i de samhällsorienterande ämnena består av två delprov i respektive ämne. I de olika delproven bedöms olika förmågor och elevernas prestationer på delproven räknas samman till ett provbetyg. För att eleven ska få ett provbetyg behöver alla delprov vara genomförda. Mellan 88 och 89 procent av eleverna har deltagit i respektive prov.

I geografi har 93 procent av eleverna uppnått kraven på provet och erhållit minst provbetyget E, i historia 87 procent, i religionskunskap 92 procent och i samhällskunskap 94 procent. Diagram 11 visar provbetygen för respektive prov. Jämförelser i resultaten mellan olika ämnen bör undvikas eftersom kursplanerna som proven utgår från, skiljer sig åt mellan ämnena.

Diagram 11. Andel (%) elever i årskurs 9 med respektive provbetyg i geografi, historia, religionskunskap eller samhällskunskap läsåret 2016/17.

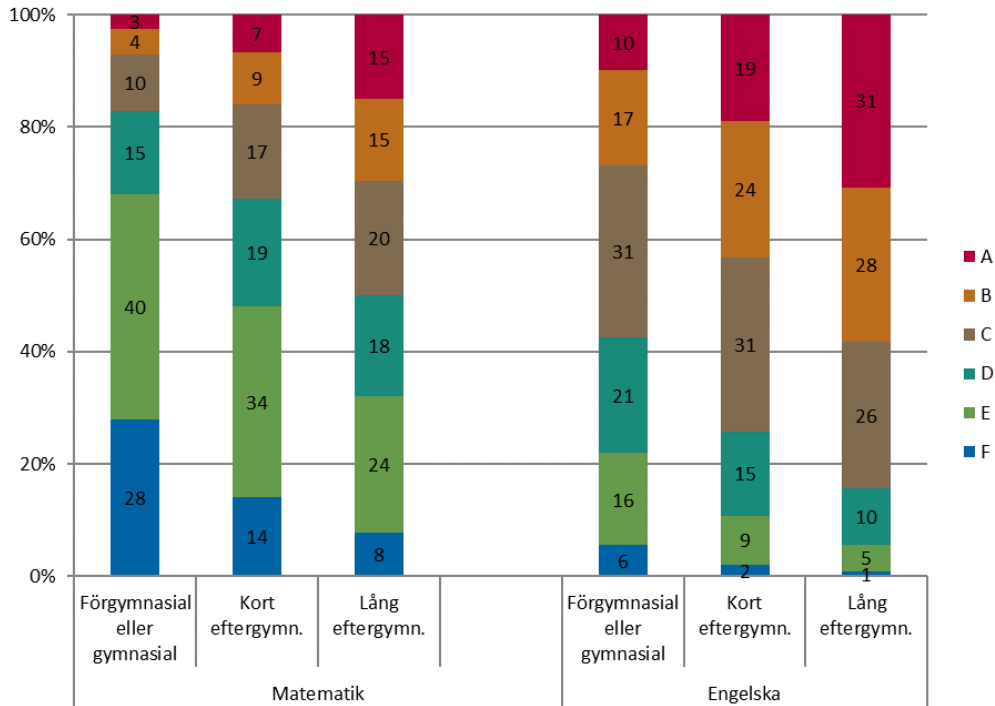
I samtliga samhällsorienterande ämnen är det en något högre andel flickor än pojkar som uppnått kraven för lägst provbetyg E. I geografi har 94 procent av flickorna och 91 procent av pojkarna uppnått godkänt provbetyg (A–E), i historia 89 procent av flickorna och 85 procent av pojkarna, i religionskunskap 95 procent av flickorna och 89 procent av pojkarna och i samhällskunskap 96 procent av flickorna och 93 procent av pojkarna.

Resultaten utifrån olika bakgrundsfaktorer

I den officiella statistiken redovisas resultaten på de nationella proven även uppdelat på olika bakgrundsfaktorer. Föräldrarnas högsta utbildningsnivå och tiden för när elever födda utomlands påbörjat sin skolgång i Sverige, är exempel på faktorer som visar generella skillnader i elevernas resultat.⁵ Diagram 12 visar resultaten i matematik och engelska för elever i årskurs 9 vars föräldrar har olika lång utbildning.

⁵ För vidare läsning om faktorer påverkan på elevernas resultat och förutsättningar för att prestera i skolan, se bl.a. Skolverket (2009) *Vad påverkar resultaten i svensk grundskola? Kunskapsöversikt om betydelsen av olika faktorer*. OECD (2013) *PISA in focus, no 33. What do immigrant students tell us about the quality of education systems?*. Skolverket (2012) *Likvärdig utbildning i svensk grundskola? En kvantitativ analys av likvärdighet över tid*. Rapport 374.

Diagram 12. Andel (%) elever i årskurs 9 med respektive provbetyg i engelska och matematik utifrån föräldrarnas utbildningsnivå, läsåret 2016/17.

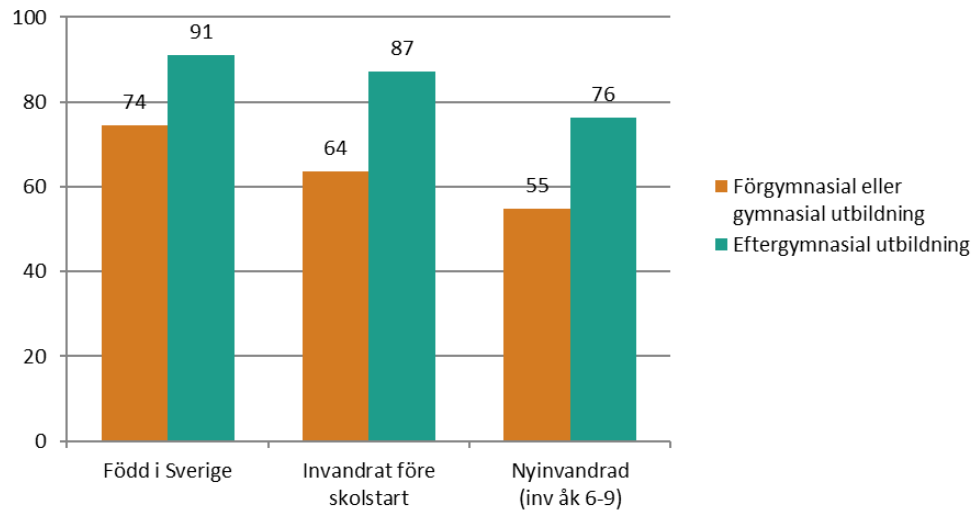
Diagrammet visar att de genomsnittliga resultaten på proven varierar beroende på föräldrarnas utbildningsnivå. Eleverna vars föräldrar har kortare utbildning har generellt lägre resultat än elever vars föräldrar har längre utbildning.⁶

Utöver föräldrarnas utbildningsnivå spelar även tiden i Sverige roll för elevernas genomsnittliga resultat. Resultaten på proven är generellt lägre bland de elever som invandrat sent till Sverige.⁷ De genomsnittliga resultaten på proven varierar beroende på föräldrarnas utbildningsnivå, också bland elever som invandrat till Sverige. I diagram 13 visas resultaten i matematik för elever i årskurs 9 som varit olika lång tid i Sverige och vars föräldrar har olika lång utbildning.

⁶ Det är en förhållandevis liten andel av eleverna, omkring 6 procent, som har föräldrar med högst förgymnasial utbildning.

⁷ Tid för invandring baseras på när eleven blivit folkbokförd i Sverige.

Diagram 13. Andel (%) elever i årskurs 9 med provbetyg A–E i provet i matematik utifrån föräldrarnas utbildningsnivå och elevens tid i Sverige, läsåret 2016/17.

Som framgår av diagram 13 är resultatskillnaderna mellan elever i årskurs 9 vars föräldrar har olika lång utbildning inte lika stor bland elever födda i Sverige jämfört med elever födda utomlands.

Statistik på Skolverkets webbplats

För att ta del av de aktuella tabellerna där uppgifterna är hämtade så hittar du dem på Skolverkets webbplats www.skolverket.se under Statistik & utvärdering/ Statistik i tabeller/ Grundskola/ Provresultat.

I Skolverkets databas SIRIS redovisas resultaten på läns-, kommun- och skolenhetsnivå, se <http://sir.is.skolverket.se>.

Ändringar i redovisningen för provresultaten i årskurs 3

I databasen SIRIS redovisas resultaten i årskurs 3 från och med läsåret 2015/16 endast för de elever som deltagit på respektive delprov. Resultatmättet som redovisas är ”andel elever i procent som uppnått kravnivån på delprovet, av de elever som deltagit”. Före läsåret 2015/16 beräknades resultaten på samtliga elever oavsett om de deltagit på delprovet eller ej. Förändringen skapar en mer enhetlig redovisning eftersom resultaten för årskurs 6 och 9 alljämt beräknas för de elever som deltagit.

Mer om proven

Mer information om nationella prov finns att läsa på Skolverkets webbplats www.skolverket.se/bedomning.

De nationella proven konstrueras på uppdrag av Skolverket vid flera av landets universitet och högskolor. På respektive lärosätes webbplats finns mer information om konstruktion och resultat från de nationella proven:

Matematik, årskurs 3, 6 och 9:

<http://www.su.se/primgruppen/matematik>

Svenska och svenska som andraspråk, årskurs 3, 6 och 9:

<http://www.natprov.nordiska.uu.se>

Engelska, årskurs 6 och 9:

http://nafs.gu.se/prov_engelska/grundskolan

Naturorienterande ämnen, årskurs 9:

<http://www.edusci.umu.se/np/nap>

Samhällsorienterande ämnen, årskurs 9:

<http://www.npsportal.se>